

DNEVNA PRIPREMA ZA VJERONAUČNI SAT

I. OPĆI PODATCI O VJERONAUČNOM SATU

Škola: OŠ „Ivana Kukuljevića“, Belišće

Razred: 4.

Vjeroučiteljica: Vanesa Šerić

Nastavna cjelina: Zemlja je Božja i naša kuća

Nastavna tema: Sklad prirode i svijeta – susret s dobrim Bogom

Nastavna jedinica: Sklad prirode i svijeta – IZVANUČIONIČNA NASTAVA

Trajanje: blok – sat (2 sata u neprekinutom slijedu)

Ključni pojmovi: Bog je nevidljiv i svemoguć, red u prirodi, Božji tragovi i objava u prirodi, zahvalnost Bogu

CILJ: Učenici će prepoznati, analizirati i opisati Božju blizinu i dobrotu u stvorenoj prirodi, te iskazati zahvalnost Bogu za stvoreni svijet razvijenim osjećajem za divljenje i čuđenje

ISHODI:

Obrazovni / kognitivni – Učenici će preispitati svoje dosadašnje stavove vezane uz očuvanje prirode, aktivno podržati vlastito sudioništvo u njezinom očuvanju, povezati pojmove i objasniti vezu Bog - čovjek – priroda

Odgojni / afektivni – učenici će prepoznati povezanost između Stvoritelja i stvorenja, pokazati osjećaj odgovornosti prema očuvanju prirode, doživjeti čuđenje i divljenje

Djelatni / funkcionalni ili psihomotorički – učenici će definirati osjećaje vezane uz boravak u prirodi, sastaviti prijedloge aktivnosti vezane uz očuvanje prirode, smisliti molitvu zahvalnosti

Metodički sustav: meditativno – integracijsko - stvaralački

Oblici rada: timski rad

Aktivnosti učenika: meditiranje, slaganje slagalice, čitanje i interpretiranje teksta, rješavanje radnog lista, pjevanje

Nastavne metode: molitva i molitveno izražavanje, razgovor, rad nas tekstu, rješavanje radnog lista, pjevanje

Nastavna sredstva: priroda kao učionica (šuma, slap, vjetar kao vizualno-auditivni mediji komuniciranja), tekstovi navedeni u izvorima za pripremanje učenika, riječ vjeroučitelja

Nastavna pomagala: gitara, radni listovi

Korelacija: hrvatski jezik, priroda i društvo, tjelesna i zdravstvena kultura, glazbena kultura

Plan ploče: nema, jer smo u prirodi

Pitanja za provjeru ishoda: Kako se osjećaš u prirodi? Što te u prirodi oduševljava? Što činiš kako bi priroda ostala lijepa i čista? Kako u prirodi naslućuješ Božju prisutnost? Kako bi zahvalio/zahvalila Bogu za stvoreni svijet?

Izvori za pripremanje nastavnika: Srebot – Menih, 1998., *Putovanje u tišinu*, , Pjesmarica: *Dođi gospodine, Isuse*, 2005.

Izvori za pripremanje učenika: Phil Bosmans, 2000., *Živjeti u ljubavi, (Drveće je prijatelj ljudima; Tko može razgovarati s nekim drvetom ne treba psihijatra; Sprijateljiti se s prirodom; Bitne stvari života besplatne su)* Mali koncil 9/2006., *Životinje graditelji i umjetnici*

II. GLOBALNA STRUKTURA SATA

Molitvena – Znak križa

Vođena meditacija

Izražavanje dojmova

Najava teme

Formiranje skupina

Rad na tekstu u skupinama

Sinteza s aktualizacijom

Glazbeno – molitveni završetak

III. TIJEK SATA

1. **Molitveno –meditativni početak** – *Biti kao drvo* – vođena meditacija iz knjige „Putovanje u tišinu“. Učenici na livadi, u parku, šumi, načine krug te znakom križa započinje meditacija.

U ime Oca i Sina i Duha svetoga. Amen.

Zamisli da su tvoja stopala korijenje drva. Njima se čvrsto držiš za tlo. Iz tvojih stopala polako se diže deblo te raste naviše i naviše – sve do pojasa.

Tvoj prsni koš postaje krošnja. Širi se na sve strane i ništa je ne ograničava.

Iz krošnje rastu grane: to su tvoje ruke, prsti, vrat, glava. Sve su grane međusobno povezane, povezuju ih deblo i korjenje.

Iz korijenja dotiče životni sok. Osjećaš li ga? Sok ujednačeno teče po deblo, u grane i lišće. Nigdje nema zastoja. Cijelo drvo živi.

Drvo se blago njiše amo-tamo. Kako daleko se saginje, a da ne bi pri tom izgubio ravnotežu? Oluja na može naštetiti snažnom drvetu. Je li drvo snažno?

Nakon meditacije razgovaramo o doživljajima.

2. **Najava teme** – Danas ćemo na poseban način doživjeti kako i zašto je Zemlja Božja i naša kuća, razmišljat ćemo o skladu koji postoji u prirodi i kako se mi ljudi trebamo prema njoj ponašati iz zahvalnosti prema Bogu. Prije svega podijelit ćemo se u skupine.
3. **Formiranje skupina** – načinom izvlačenja dijelova slagalice koje prikazuju 5 različitih slika, što predstavlja 5 skupina. Slike prikazuju motive iz prirode (to mogu biti dijelovi razglednice izrezane u nepravilne oblike, pet razglednica izrezanih u šest dijelova).
4. **Rad u skupinama – obrada teme** - Svaka je skupina dobila određeni tekst (Prilog 3) koji je trebala pročitati i odgovoriti na pitanje: „Što mi ovaj tekst poručuje?“ te podcrtati dio teksta koji im se najviše sviđa uz obrazloženje. Izdvajanjem bitnih činjenica, učenici sučeljavaju svoja mišljenja traženjem izbora vrijednosti. Jedni drugima unutar skupina izražavaju svoje zaključke kako bi se što bolje pripremili za rješavanje nastavnog listića. Ovdje je uloga vjeroučitelja isključivo promatračka. Obilaženjem svih skupina sudjeluje u njihovoj raspravi samo slušanjem i pažnjom prema zadanom vremenu kao i konstruktivnom radu u skupini.

1. – Skupina

„Drveće je prijatelj ljudima“

Drveće je prijatelj ljudima.

Daje svoje plodove ne pitajući tko ih jede.

Jabuka i kruška,

mislio sam da ih poznajem, dok jednog dana nisam vidio čudo. Svojim su stopalima stajale na istom tlu, dizale svoje glave u isti zrak, prema istom tlu, prema istoj kiši.

A jabuka je stvarala jabuke, kruška pak – samo deset metara dalje – kruške.

Sasvim normalno, rekoše ljudi. Ali ja nisam mogao vjerovati svojim očima. Isto tlo, isti zrak, isto sunce i ista kiša, a ipak iz svega toga jabuka rodi jabukama a kruška, deset metara dalje, kruškama. I – posve različite po obliku, boji, mirisu okusu. Nikada još nisam vidio takva čuda. Razgovaraj jednom s nekim drvetom. Drveće je prijatelj ljudima. Bez drveća zemlja bi bila pusta, ne bi bilo nijednog čovjeka.

2. skupina

Tko može razgovarati s nekim drvetom ne treba psihijatra

Razgovaraj jednom s nekim drvetom na ljudski način.

Budi prije svega prijateljski raspoložen.

nemoj doći s pilom ili sjekirom.

Pohvali ga

zbog njegova lijepog lišća,
njegovih velikih listova,
njegovih malih listova,
njegovih nježnih listova,
zbog njegove divne odjeće.

Reci mu

kako je snažno njegovo deblo

i da su njegovim granama

može igrati sunce.

Mirno ga još jednom promotri i oslušuj.

Čut ćeš ga.

Možda ćeš ga uopće prvi put uspjeti čuti.

3. skupina

Srijateljiti se s prirodom

Draga prirodo,

ostani blizu nama ljudima!

Ti si kruh koji blagujemo.

Ti si naša krv.

Ti si dom u kojem stanujemo.
Ti si naša koža.
Ti si pluća kroz koja dišemo.

Draga prirodo,
ostani nam blizu!
Ti si raj u kojem se radujemo životu
s cvijećem i pticama.
Poslušaj cvijeće
kad međusobno razgovara.
„Jadni, glupi ljudi“, čuješ kako šapće,
„bolesni su.
Trče na izložbe a nas ne vide.
Najveća čuda oni ne vide.“

4. skupina

„Bitne stvari života besplatne su“

Bitne stvari života besplatne su.

Daju ti se badava.

Krilo tvoje majke.

Majka koja pjeva.

Sunce i prijateljstvo.

Mjesto za stolom i srdačan zagrljaj.

Svjetlo proljeća.

Osmijeh djeteta.

Pjev ptice.

Žubor potoka.

Morski valovi.

Dan i noć.

Mir i tišina.

Sedmi dan.

Život i umiranje.

Biti čovjek na zemlji.

5. skupina

„Životinje graditelji i umjetnici“ (MAK 9/2006. 37. str.)

Ptice, ribe kukci – svi oni neumorno rade i grade. Nevjerojatna je njihova marljivost i vještina kad žele napraviti dom sebi i obitelji! Bog nije životinjama rekao da će u znoju svog lica zarađivati kruh, one nisu sagriješile niti su kažnjene! Pa ipak rade – možda iz hobija, ili pak da ljudima budu uzor.

Pauk nije zgubidan!

Znamo da je on veliki umjetnik u pletenju mreža, ali mnogi misle da se nakon posla samo izležava, spavajući u svojoj svilenoj rupici – kućici. Ni govora! Svakog jutra, pauk rano ustaje, razgledava mrežu, krpa je, popravlja – a često i potpuno obnavlja, ako mu je uništio neki hrušt ili bumbar.

Žabica koja gradi utvrdu

U Argentini i Brazilu poznata je vrsta žabice – radnice, čiji mužjak u tri dana napravi u plitkoj vodi jamicu od gline, 30cm promjera, a zatim je ogradi čvrstim zidom visokim 10cm. tako su jaja zaštićena od napadača.

Dabrovi – graditelji nasipa

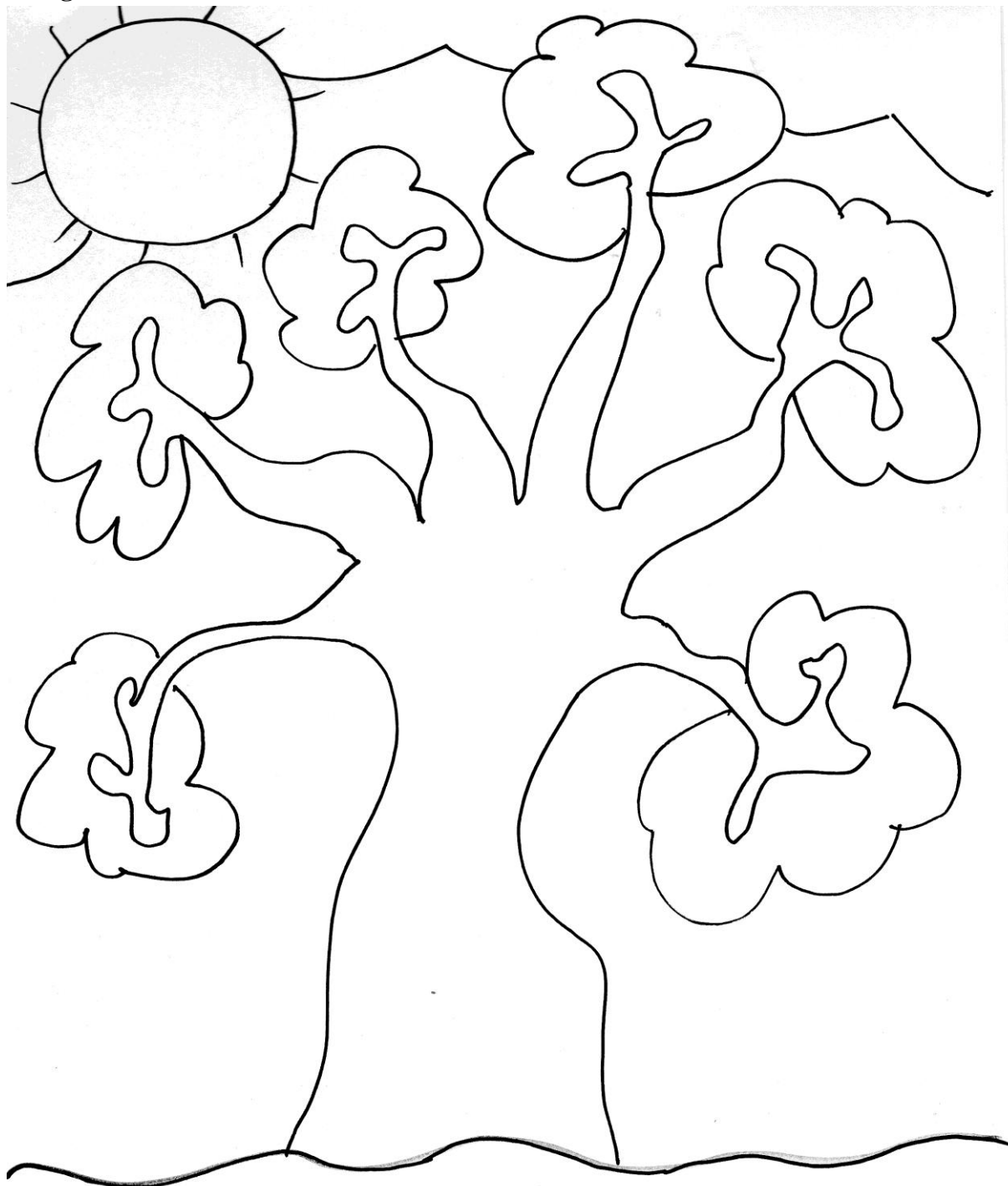
Dabru, krupnom glodavcu nije dosta što sebi gradi stan, već se brine i za okoliš! Pravi goleme nasipe kojima regulira razinu vode u rijekama i potocima gdje živi.

5. **Sinteza s aktualizacijom**– učenici timski rješavaju radni list (Prilog 1). Predstavnik svake skupine prezentira rezultate rada ostalima u razredu.
Vjeroučitelj: „Nakon što smo razmislili, proučili i zadivili se skladu prirode i svijeta, nastalog iz Božje ruke, kruna svega su Vaše zahvalne molitve. Sv. Franjo, ljubitelj prirode i životinja, također je prije više stotina godina sastavio zahvalnu molitvu. Bogu za stvoreni svijet. Molitva se zove Pjesma stvorova. Njegova je molitva i uglazbljena pa ćemo prionuti učenju pjesme „Vjek hvaljen budi“ (Prilog 2)“ Učenici uz pomoć teksta uče i pjevaju ovu pjesmu.
6. **Molitveni završetak** – Na samom kraju zapjevat ćemo ovu pjesmu tako da izražava i našu najdublju zahvalnost dragome i dobrome Bogu. Slijedi pjevanje naučene pjesme.

IV. KRITIČKI OSVRT

V. PRILOZI

Prilog 1 – Radni list

U dijelove drveta upiši odgovore na slijedeći način:

1. **DEBLO** – U prirodi se osjećam kao...
2. **GRANE** – Čemu se u prirodi osobito divim?

3. **LIŠĆE** – Što činim da priroda ostane lijepa?

4. **PLODOVI** – Kako u prirodi naslućujem Božju prisutnost?

5. **NEBO I SUNCE** – Zahvali Bogu za stvoreni svijet!

Prilog 2 – tekst i akordi pjesme „V'jek hvaljen budi“

194. V'jek hvaljen budi

Tekst: sv. Franjo Asiški
Glazba: Tradicionalna

Živo *Pripjev* **D** **Hm**

V'jek hvaljen bu - di, o moj Go - spo - di - ne, v'jek slavljen bu - di,

G **Em**

o moj Go - spo - di - ne, v'jek čas - čen bu - di, o moj Go - spo - di - ne,

A **Coda D**

Ho - sa - na Te - bi, o moj Go - spo - di - ne! — V'jek hvaljen bu - di!

D **Hm**

1. Za stvo - re - nja što si ih stvo - ri - o, što si sun - ce sjaj - no za - pa - li - o,
2. Za sve cvije - će i zla - tne plo - do - ve, vo - du, va - tru i tr - sa ro - do - ve,
3. Za sve da - re što me - ni da - ru - ješ, sre - ću žrt - ve što da - nas svet - ku - jem,

G **A7 D.C. al Coda**

14 **Em** **A**

1. što si zvije - zde po ne - bu pro - su - o, što si Ze - mlju u sve - mir smje - sti - o. —
2. za šum mo - ra i pti - ca pje - va - nje, vje - tar, šu - me i snje - žne pla - ni - ne. —
3. za mir du - še, jer na - ma kra - lju - ješ i sve lju - de Ti k sre - ću po - zi - vlješ. —

Neka te slave narodi, Bože,
svi narodi neka te slave!
Nek' se vesele i kliču narodi,
jer sudiš pucima pravedno
i narode vodiš na zemlji.
Neka te slave narodi, Bože,
svi narodi neka te slave!

Ps 67,4-6

Prilog 3 – tekstovi za produblјivanje teme

1. skupina – Što mi govori ovaj tekst? Označi najljepši dio! Objasni svoj izbor!

„Drveće je prijatelj ljudima“

Drveće je prijatelj ljudima.

Daje svoje plodove ne pitajući tko ih jede.

Jabuka i kruška,

mislio sam da ih poznajem, dok jednog dana nisam vidio čudo. Svojim su stopalima stajale na istom tlu, dizale svoje glave u isti zrak, prema istom tlu, prema istoj kiši.

A jabuka je stvarala jabuke, kruška pak – samo deset metara dalje – kruške.

Sasvim normalno, rekoše ljudi. Ali ja nisam mogao vjerovati svojim očima. Isto tlo, isti zrak, isto sunce i ista kiša, a ipak iz svega toga jabuka rodi jabukama a kruška, deset metara dalje, kruškama. I – posve različite po obliku, boji, mirisu okusu. Nikada još nisam vidio takva čuda. Razgovaraj jednom s nekim drvetom. Drveće je prijatelj ljudima. Bez drveća zemlja bi bila pusta, ne bi bilo nijednog čovjeka.

2. skupina - Što mi govori ovaj tekst? Označi najljepši dio! Objasni svoj izbor!

Tko može razgovarati s nekim drvetom ne treba psihijatra

Razgovaraj jednom s nekim drvetom na ljudski način.

Budi prije svega prijateljski raspoložen.

nemoj doći s pilom ili sjekirom.

Pohvali ga zbog njegova lijepog lišća,

njegovih velikih listova,

njegovih malih listova,

njegovih nježnih listova,

zbog njegove divne odjeće.

Reci mu kako je snažno njegovo deblo

i da su njegovim granama

može igrati sunce.

Mirno ga još jednom promotri i oslušuj.

Čut ćeš ga.

Možda ćeš ga uopće prvi put uspjeti čuti.

3. skupina - Što mi govori ovaj tekst? Označi najljepši dio! Objasni svoj izbor!

Sprijeteljiti se s prirodom

Draga prirodo,
ostani blizu nama ljudima!
Ti si kruh koji blagujemo.
Ti si naša krv.
Ti si dom u kojem stanujemo.
Ti si naša koža.
Ti si pluća kroz koja dišemo.

Draga prirodo,
ostani nam blizu!
Ti si raj u kojem se radujemo životu
s cvijećem i pticama.
Poslušaj cvijeće
kad međusobno razgovara.
„Jadni, glupi ljudi“, čuješ kako šapće,
„bolesni su.
Trče na izložbe a nas ne vide.
Najveća čuda oni ne vide.“

4. skupina - Što mi govori ovaj tekst? Označi najljepši dio! Objasni svoj izbor!

„Bitne stvari života besplatne su“

Bitne stvari života besplatne su.

Daju ti se badava.

Krilo tvoje majke.

Majka koja pjeva.

Sunce i prijateljstvo.

Mjesto za stolom i srdačan zagrljaj.

Svjetlo proljeća.

Osmijeh djeteta.

Pjev ptice.

Žubor potoka.

Morski valovi.

Dan i noć.

Mir i tišina.

Sedmi dan.

Život i umiranje.

Biti čovjek na zemlji.

5. skupina - Što mi govori ovaj tekst? Označi najljepši dio! Objasni svoj izbor!

„Životinje graditelji i umjetnici“ (MAK 9/2006. 37. str.)

Ptice, ribe kukci – svi oni neumorno rade i grade. Nevjerojatna je njihova marljivost i vještina kad žele napraviti dom sebi i obitelji! Bog nije životinjama rekao da će u znoju svog lica zarađivati kruh, one nisu sagriješile niti su kažnjene! Pa ipak rade – možda iz hobija, ili pak da ljudima budu uzor.

Pauk nije zgubidan!

Znamo da je on veliki umjetnik u pletenju mreža, ali mnogi misle da se nakon posla samo izležava, spavajući u svojoj svilenoj rupici – kućici. Ni govora! Svakog jutra, pauk rano ustaje, razgledava mrežu, krpa je, popravlja – a često i potpuno obnavlja, ako mu je uništio neki hrušt ili bumbar.

Žabica koja gradi utvrdu

U Argentini i Brazilu poznata je vrsta žabice – radnice, čiji mužjak u tri dana napravi u plitkoj vodi jamicu od gline, 30cm promjera, a zatim je ogradi čvrstim zidom visokim 10cm. tako su jaja zaštićena od napadača.

Dabrovi – graditelji nasipa

Dabru, krupnom glodavcu nije dosta što sebi gradi stan, već se brine i za okoliš! Pravi goleme nasipe kojima regulira razinu vode u rijekama i potocima gdje živi.